

شاهنامه از درجه سینما

مؤلف

فاطمه نژادنیلی

انتشارات سخنوران

1395

سرشناسه:	نژادنیلی، فاطمه، 1363 -
عنوان و نام پدیدآور:	شاهنامه از دریچه سینما/ مؤلف فاطمه نژادنیلی.
مشخصات نشر:	تهران: سخنوران، 1395.
مشخصات ظاهری:	136 ص: مصور (رنگی)، جدول، نمودار (رنگی).
شابک:	978-600-383-747-8
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه: ص. [132]-136.
موضوع:	فردوسی، ابوالقاسم، 329 - 416 ق. شاهنامه -- نقد و تفسیر
موضوع:	Ferdowsi, Abolqasem. Shahnameh -- Criticism and interpretation
موضوع:	سینما و ادبیات -- ایران
موضوع:	Motion pictures and literature -- Iran
موضوع:	دکوپاژ
موضوع:	Decoupage
موضوع:	فردوسی، ابوالقاسم، 329 - 416 ق. شاهنامه. برگزیده، شرح
رده‌بندی کنگره:	PN1995/3/4 ن 135
رده‌بندی دیویی:	79 ن 43
شماره کتابشناسی ملی:	4735462

عنوان کتاب: شاهنامه از دریچه سینما
مؤلف: فاطمه نژادنیلی
صفحه آرا و طراح جلد: پیشگامان مسیر دانش
ناشر: سخنوران
شمارگان: 1000 نسخه
نوبت چاپ: اول - 1395
آدرس: کارگر شمالی، بعد از آدوارد براون، شماره 1407، طبقه اول، انتشارات سخنوران
آدرس الکترونیکی: thesis.pub2014@gmail.com
آدرس سایت: www.thesispublication.com
شماره تماس: 09193616613 - 02166476306
ISBN: 978-600-383-747-8

قیمت: 15000 تومان

فهرست مطالب

9	پیشگفتار.....
11	فصل اول: مقدمه.....
15	فصل دوم: ساه: مه و سینما.....
15	پیدایش سینما.....
16	تأثیر و ضرورت سینما در.....
17	شعر و سینما.....
19	اقتباس ادبی در سینما.....
20	ظرفیت‌های تصویری شاهنامه.....
21	شاهنامه در آثار سینماگران ایرانی.....
23	شاهنامه در آثار سینماگران برون مرزی.....
25	فیلم نامدهای اقتباسی از شاهنامه.....
27	فصل سوم: دکوپاژ و جلوه‌های ویژه.....
27	دکوپاژ.....
28	جلوه‌های ویژه.....
28	جلوه‌های ویژه میدانی (Special Effects).....
28	جلوه‌های ویژه بصری (Visual Effects).....
29	واژگان و اصطلاحات بنیادین در دکوپاژ فیلم.....
37	فصل چهارم: دکوپاژ برخی داستان‌های شاهنامه.....
37	بخش اسطوره‌ای: آغاز پادشاهی جمشید تا پایان پادشاهی ضحاک (گزیده داستان).....
39	پادشاهی جمشید.....

45	 ظهور ضحاک
50	 پادشاهی ضحاک تازی
53	 ظهور فریدون
56	 ظهور کاوه، قیام فریدون و سرنگونی ضحاک
63	 بخش پهلوانی: داستان رستم و سهراب (داستان گزیده)
65	 رستم در سمتگان
72	 تولد و بالیدن سهراب
74	 نیرنگ افراسیاب و واقعه دژ سپید
83	 جا اندازی کاووس و فراخواندن رستم از زابل
88	 نبردهای رستم و سهراب
96	 نوشدارو پس از مرگ سهراب
99	 بخش تاریخی: داستان پادشاهی ماد پسریوز (گزیده داستان)
100	 استقلال خواهی قباد و شور ثهور
103	 شورش ایرانیان بر قباد و پادشاهی جاساس
105	 روی نهادن قباد به هیتال و تولد تسری
107	 لشکرکشی قباد به تیسفون و بازپس گیری شاهنشاهی
108	 داستان یزگرد و پایان شاهنامه (گزیده داستان)
109	 مرگ فرخ زاد، آغاز پادشاهی یزگرد و نبرد قادسیه
114	 فرجام پادشاهی یزدگرد
123	 فصل پنجم: سخن پایانی
131	 منابع و مأخذ

دکوپاژ یا تقطیع سینمایی نقشه گام به گام فیلمساز برای تولید یک اثر سینمایی یا تلویزیونی و جلوه‌های ویژه سینمایی بازتابی و بازسازی صحنه‌های غیرواقعی یا غیرممکن در روند تولید اثر است. شاهنامه فردوسی به دلیل بود داستان‌های پرکشش، پرمحتوا و سراسر تصویر دارای ظرفیت‌های گسترده‌ای برای بهره‌برداری در حوزه تولیدات سینمایی و نمایشی است. نگارنده بر آن است تا با تعریف مبانی و مفاهیم پایه در زمینه دکوپاژ و جلوه‌های ویژه همچنین استخراج داستان‌های مشهور در هر یک از بخش‌های اساطیری، پهلوانی و تاریخی شاهنامه و انطباق ابیات بر تقطیع سینمایی بپردازد و هر مصرع یا بیت را چوتان که نمای تصویری و توصیفی آن‌ها و خرق عادت در آثار حماسی و پهلوانی را به منزله جلوه‌های ویژه‌ای که در حیطه سینما قابلیت بازآفرینی عینی خواهند داشت، بررسی نماید. تجزیه و تحلیل داستان‌های سزاوار و برهم گذاری تصویرسازی‌های فردوسی بر نماهای تعریف شده در ساختار فیلمنامه‌ها، بدون توانایی ذاتی شاهنامه را در باززایی و تطبیق خود با عصر حاضر به دلیل وجود سراینده‌ای شرقی و تصویر ساز به رخ کشیده و فردوسی را در جایگاه یک سینماگر و با ذهنی سینمایی خواهد نشانید. در پایان، داستان‌های تحلیل و دکوپاژ شده همچون فیلم نامد ای کامل، بی واسطه غیر و تنها بر مبنای ابیات سروده شده فردوسی در قرن پنجم هجری شمسی و برای تبدیل به یک اثر هنری در قالب‌های گوناگون تصویری اعم از فیلم، سریال، انیمیشن (بویانمایی)، بازی‌های رایانه‌ای و مانند آن خواهد بود و در عین حال هر دو جنبه فرم و محتوا را در یک اثر شاخص پاسخگوست.